

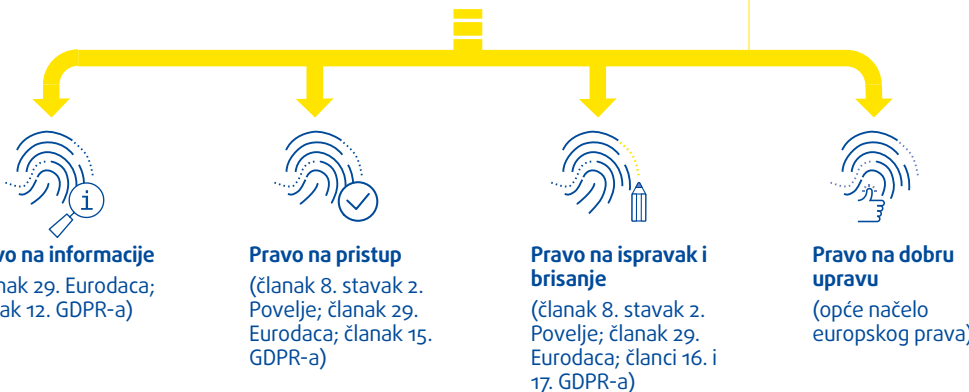
Pravo na informacije — Vodič za nadležna tijela prilikom uzimanja otisaka prstiju za Eurodac

Podnositelji zahtjeva za azil i migranti koji su se našli na vanjskoj granici dužni su dati svoje otiske prstiju. Kad se uzmu njihovi otisci prstiju, osobe imaju pravo znati tko obrađuje njihove osobne podatke i zašto. Oni imaju pravo znati koji se podaci pohranjuju i koliko dugo. Trebali bi znati kako pristupiti podacima te ispraviti i izbrisati svoje podatke u slučaju pogrešaka i kome se obratiti u navedene svrhe.

U praksi, pružanje informacija o svim aspektima obrade podataka u vrijeme uzimanja otisaka prstiju službenicima predstavlja dodatan izazov. Ljudi često nisu svjesni zašto daju svoje otiske prstiju i što se s njima događa.

Ovaj letak pomaže službenicima i nadležnim tijelima da na razumljiv i pristupačan način obavijeste podnositelje zahtjeva za azil i migrante o obradi njihovih otisaka prstiju u Eurodacu.

Primjenjivo pravo EU-a o pravu na informacije prilikom obrade biometrijskih podataka za Eurodac

*Povelja= Povelja Europske unije o temeljnim pravima
GDPR= Opća uredba o zaštiti podataka*

Što je Eurodac?

Eurodac je kratica za *European Asylum Dactyloscopy*/Europski sustav za usporedbu otisaka prstiju podnositelja zahtjeva za azil – koji pohranjuje, obrađuje i uspoređuje otiske prstiju podnositelja zahtjeva za azil i migranata koji su se našli na vanjskoj granici.

Navedeno pomaže u identificiranju države članice EU-a odgovorne za ispitivanje zahtjeva za azil. U budućnosti će, pored otisaka prstiju, pohranjivati ime, sliku lica i ostale osobne podatke.

Agencija Europske unije za temeljna prava (FRA) u radu s podnositeljima zahtjeva za azil primjećuje da su informacije najučinkovitije kada:

- su pružene i pismeno i usmeno;
- tumač je prisutan ili je lako dostupan za pitanja;
- pružena je kopija prikupljenih osobnih podataka. Navedeno pomaže u ostvarivanju prava na pristup i prava na brisanje i ispravljanje podataka.

↳ Kako pružiti informacije?

Informacije moraju biti:

- pružene u vrijeme kada se uzimaju otisci prstiju;
- pružene na sažet, transparentan i razumljiv način i u lako dostupnom formatu;
- napisane jasnim i jednostavnim jezikom, prilagođene potrebama ranjivih osoba, poput djece;
- pružene, prema potrebi, usmeno;
- na jeziku koji osoba razumije.

Izvor: Uredba Eurodac 603/2013 (članak 29.),
Opća uredba o zaštiti podataka 2016/679 (članak 12.).

↳ Što možete učiniti?

- Učiniti standardni letak Europske komisije o dublinskom postupku dostupnim na relevantnim jezicima.
- Izraditi lako razumljiv materijal (npr. letci, videozapisi, plakati).
- Učiniti informacije dostupnim u elektroničkom obliku i jasno vidljive na internetskoj stranici voditelja obrade.
- Ponoviti informacije, na primjer kroz skupne informativne sesije.
- Pružiti pojedine ključne informacije usmeno na jednostavan način (npr. informacije označene simbolom zvučnika 🔊).

Kakve informacije pružiti?

 pismene informacije
 usmene informacije

Pravo Europske unije zahtijeva pružanje sljedećih informacija:

Objasniti da je davanje otisaka prstiju obveza

za svakog podnositelja zahtjeva za azil i migranta starijeg od 14 godina. Otisci su zabilježeni u EU bazi podataka otisaka prstiju (EURODAC).

Objasniti što je pohranjeno

deset digitalnih otisaka prstiju, spol, država uzimanja otisaka, mjesto i datum zahtjeva za azil (ako je primjenjivo). Drugi osobni podaci se ne pohranjuju. U slučaju da nadležna tijela prikupe više osobnih podataka, u nacionalne svrhe, npr. ime ili dob, migrante treba informirati o važnosti pružanja točnih podataka.

Obavijestiti da se otisci prstiju čuvaju 10 godina

(ako je zatražen azil) ili 18 mjeseci (ako je nezakoniti migrant). Nakon toga, Eurodac automatski briše podatke.

Naznačiti da nadležna tijela za azil i imigraciju mogu pristupiti podacima.

Obavijestiti zašto se sakupljaju otisci prstiju

na primjer, „uzimamo vaše otiske prstiju kako bismo vidjeli koja je država EU-a odgovorna za odlučivanje imate li pravo ostati ili ne. Ako se preselite u drugu državu EU-a bez odobrenja, riskirate povratak u zemlju u kojoj ste se prvi put registrirali.“

Naznačiti da policija i Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) mogu pristupiti podacima pod strogim uvjetima.

Ovime se sprječavaju, otkrivaju i istražuju teroristička i druga teška kaznena djela. Zemlja porijekla ne može pristupiti podacima.

Pružiti informacije o pravima osobe:

— da pristupi i dobije kopiju podataka te ih ispravi i izbriše ako postoje pogreške.

 Obavijestiti o postupku koji slijedi:

kome se obratiti, kako i o vremenskom tijeku odgovora. Voditelj obrade je zadužen.

— da podnese žalbu.

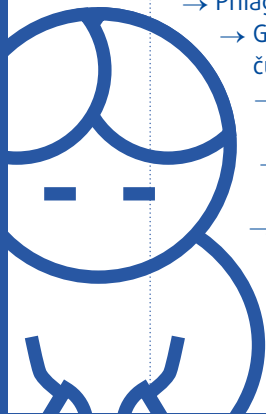
 Obavijestiti o postupku koji slijedi:

u tu svrhu navesti kontaktne podatke Nacionalnog nadzornog tijela za zaštitu podataka zaduženog za zaštitu podataka.

↘ Djeca

Djeca su u posebno osjetljivoj situaciji i trebaju posebnu pažnju. Za potrebe Eurodac zakonito je samo prikupljanje otisaka prstiju djece koja imaju 14 ili više godina. Djeca imaju ista prava kao i odrasli nad svojim osobnim podacima. Djeca mlađa od 18 godina imaju pravo na informiranje na način prilagođen djeci. Trebali biste:

- Nasmiješiti se, biti ljubazni, pristojni, empatični i pažljivi.
- Prilagoditi pristup i jezik dječjoj dobi.
- Govoriti dovoljno jasno da vas djeca mogu pravilno čuti.
- Koristiti vizualna pomagala poput videozapisa ili letaka prilagođenih djeci.
- Provjeriti jesu li djeca razumjela informacije koje ste im pružili.
- Neka roditelj, skrbnik i/ili osoba od povjerenja budu u pratnji djeteta.

Nemogućnost i odbijanje davanja otisaka prstiju

Podnositelji zahtjeva za azil i migranti s tjelesnim oštećenjima možda neće biti u mogućnosti dati svoje otiske prstiju. Drugi bi ih mogli odbiti pružiti. U slučaju nemogućnosti i odbijanja pružanja otisaka prstiju, ponavljano pružanje informacija i učinkovito savjetovanje mogu smanjiti rizik pribjegavanja prisilnim mjerama. U tom kontekstu vidjeti: [FRA Fundamental rights implications of the obligation to provide fingerprints for Eurodac.](#)

Izvori

- Uredba (EU) br. 603/2013 od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava Eurodac (preinaka), SL 2013 L 180/1 (Uredba Eurodac).
- Uredba (EU) 2016/679 od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ, SL 2016 L 119/71 (Opća uredba o zaštiti podataka).
- Provedbena uredba Komisije (EU) br. 118/2014 od 30. siječnja 2014. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1560/2003 o utvrđivanju detaljnih pravila za primjenu Uredbe Vijeća (EZ) br. 343/2003 o uvođenju kriterija i mehanizama za utvrđivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za azil koji državljanin treće zemlje podnosi u jednoj od država članica, SL 2014 L 39/1, Prilozi X do XII. (Letci Komisije s informacijama o Eurodacu)
- FRA-EDPS-CoE-ECTHR (2018.), Priručnik o europskom zakonodavstvu o zaštiti podataka, izdanje iz 2018.
- FRA (2015.), *Fundamental rights implications of the obligation to provide fingerprints for Eurodac.*
- Radni dokument službi Komisije o provedbi Uredbe o Eurodacu u pogledu obveze uzimanja otisaka prstiju, SWD (2015) 150 final, Bruxelles, 27.5.2015.

FRA – AGENCIJA EUROPSKE UNIJE ZA TEMELJNA PRAVA

fra.europa.eu

- facebook.com/fundamentalrights
- twitter.com/EURightsAgency
- linkedin.com/company/eu-fundamental-rights-agency

© Agencija Europske unije za temeljna prava, 2021.

Luxembourg: Ured za publikacije Europske unije, 2021.

Print ISBN 978-92-9461-402-5 doi:10.2811/24496 TK-03-19-638-HR-C
PDF ISBN 978-92-9461-368-4 doi:10.2811/529094 TK-03-19-638-HR-N

Neki slikovni elementi preuzeti su iz: © iStock.com/Marvid; © iStock.com/vasabii; © iStock.com/da-vooda

Ovaj dokument s engleskog jezika (Right to information — Guide for authorities when taking fingerprints for EURODAC) prevela su nacionalna tijela za zaštitu podataka. FRA nije odgovorna za taj prijevod.

Ured za publikacije
Europske unije